Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000852

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дрозд Богдан Юрійович
2. Bohdan Drozd

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціальна філософія та філософія історії

Дата захисту: 05-06-2026

Спеціальність за освітою: 033 Філософія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12816

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.15.61, 02.41

Тема дисертації:

1. Відчуження людини в умовах неконвенційної війни

2. Alienation of man in conditions of unconventional war

Реферат/анотація:

1. Актуальність дослідження відчуження людини в умовах неконвенційної війни зумовлена зростанням рівня геополітичної і соціально-економічної невизначеності в сучасному світі, що супроводжується зростанням рівня локальних і регіональних конфліктів, загрозою втрати роботи для мільйонів людей внаслідок новітнього етапу індустріального переходу, зростанням рівня стихійної, кліматичної і трудової міграції та ін. Актуальність дослідження проявів відчуження людини ще більше зростає в умовах російсько-української війни неконвенційного типу, важливою складовою якої є масована російська пропаганда та інформаційно-психологічні операції, активне продукування і поширення проросійських неправдивих маніпулятивних наративів та фейків, спрямованих, як на громадян України, так і на увесь глобальний інформаційний простір. У дисертаційній роботі обґрунтовано теоретико-методологічні засади дослідження, які виходять з необхідності використання міждисциплінарного підходу, зумовленого складністю і багатоаспектністю проявів відчуження людини на різних етапах її соціокультурного розвитку. В його межах було синтезовано напрацювання щодо відчуження з таких наукових галузей, як філософія, соціологія, психологія,

релігієзнавство, історія, політологія, економіка, право та ін. Встановлено, що на різних етапах розвитку традиційного, індустріального та постіндустріального суспільства відчуження набуває як конструктивного, так і деструктивного характеру; якщо конструктивний тип відчуження пов'язаний з забезпеченням людиною власного простору безпеки через подолання загрози голоду, холоду, природних катаклізмів і соціальних викликів, то деструктивний тип відчуження призводить до нівеляції адаптивних можливостей людини, деперсоналізації та фрагментації її ідентичності. Встановлено, що в ситуації постіндустріалізму людські відносини стали ще більш жорстко кодифікованими, що призвело до суттєвого зростання рівня економічного відчуження та експлуатації людини в умовах роботизації, діджиталізації та інтернетизації виробництва та формування якісно нових форм технологічного, віртуального та інформаційного відчуження. Отримали подальший розвиток положення, що війна неконвенційного типу містить в собі поєднання різних стратегій і практик боротьби з ворогом, що реалізується у синтезі політичного та економічного тиску, інформаційної та «культурної» війни, активного використання проксі-сил та зовнішньополітичних маніпуляції і безпосередньої військової конфронтації; обґрунтовано, що російсько-українська війна, яка розпочалася в 2014 році, має ознаки війни неконвенційного типу та реалізується насамперед у сфері інформаційного протистояння у віртуальному просторі.

2. The relevance of researching alienation of man in the context of unconventional war is due to the growing level of geopolitical and socio-economic uncertainty in the modern world, accompanied by an increase in local and regional conflicts, the threat of job losses for millions of people as a result of the latest stage of industrial transition, an increase in natural, climatic, and labor migration, etc. As a result, this led to an escalation of the problem of the objectification of the human being, who became the object of harsh commodity fetishization and turned into a kind of commodity, alienated from themselves, other people, and social communities. The dissertation substantiates the theoretical and methodological foundations of the study, which are based on the need to use an interdisciplinary approach due to the complexity and multifaceted nature of human alienation at different stages of socio-cultural development. It synthesizes research on alienation from such scientific fields as philosophy, sociology, psychology, religious studies, history, political science, economics, law, etc. It has been established that at different stages of development of traditional, industrial, and post-industrial societies, alienation takes on both constructive and destructive characteristics. while the constructive type of alienation is associated with a person ensuring their own safety by overcoming the threat of hunger, cold, natural disasters, and social challenges, the destructive type of alienation leads to the leveling of a person's adaptive abilities, depersonalization, and fragmentation of their identity. It has been established that in the post-industrial era, human relations have become even more rigidly codified, leading to a significant increase in economic alienation and exploitation of people in the context of robotization, digitization, and internetization of production, as well as the formation of qualitatively new forms of technological, virtual, and informational alienation. The claim that unconventional types of warfare involve a combination of different strategies and practices for fighting the enemy, implemented through a synthesis of political and economic pressure, information and «cultural» warfare, active use of proxy forces and foreign policy manipulation, and direct military confrontation, has been further developed; it has been substantiated that the Russian-Ukrainian war, which began in 2014, has the characteristics of unconventional warfare and is primarily being waged in the sphere of information confrontation in virtual space.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Drozd, B. Y. (2023). Transformation of forms of human alienation in the conditions of the russian-ukrainian war. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки, (93), 62-71.
- Дрозд, Б. Ю. (2024). Мережеві війни і відчуження людини в сучасному українському інформаційному просторі. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки, (95), 85-100.
- Дрозд, Б. Ю. (2025). Форми і сфери відчуження людини: історико-філософська ретроспектива. ПЕРСПЕКТИВИ. Соціально-політичний журнал, (1), 34-44.
- Дрозд, Б. Ю. (2025). Сутнісні характеристики відчуження в постіндустріальному суспільстві. Вісник гуманітарних наук, (11), 1-19.
- Дрозд, Б. Ю. (2023). Трансформація сприйняття людського тіла в умовах російсько-української війни. Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, 23-24 лютого 2023 року, Запоріжжя: ЗДМУ. С. 87-89
- Дрозд, Б. Ю. (2023). Проблема вибору та відповідальності у контексті дослідження відчуження в епоху постіндустріалізму. Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення: зб. наук. праць / за ред. О. Л. Соколовського. Житомир: Видавничий центр ЖДУ імені Івана Франка, С. 49-54
- Дрозд, Б. Ю. (2024). Відчуження людини у віртуальному просторі в умовах російсько-української війни. Формування особистості студента: суспільство, держава, професія: збірник матеріалів XV студентської науково-практичної конференції (12 грудня 2023 р., м. Житомир), Житомир: Поліський національний університет, С. 29-35.
- Дрозд, Б. Ю. (2024). Вплив гаджетів та соціальних мереж на ментальне здоров'я людини в умовах російсько-української війни. Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). Запоріжжя: ЗДМФУ. С. 241-243.
- Дрозд, Б. Ю. (2024). Роль соціальних мереж в російсько-українській війні. Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення: зб. наук. праць / за ред. А. Р. Кобетяка та ін. Житомир : Видавничий центр ЖДУ імені Івана Франка, С. 41-43.
- Дрозд, Б. Ю. (2024). Феномен інформаційної невизначеності в умовах російсько-української війни. Знання. Освіта. Освіченість Неминучість невизначеності: зб. матеріалів VII міжнародної науково-практичної конференції, (11-12 жовтня 2024 року, м. Вінниця), Вінниця: ВНТУ С. 27-32
- Дрозд, Б. Ю. (2024). Відчуження як складова історичного процесу. Філософія в сучасному науковому та соціально-політичному дискурсах: Матеріали доповідей та виступів V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 21-22 листопада 2024 року. Вінниця: ТВОРИ, С. 67-71
- Дрозд, Б. Ю. (2024). Прояви процесу відчуження в українському суспільстві. Український соціум: соціально-гуманітарний аналіз сучасності та прогноз майбутнього: матеріали XXVII Всеукр. наук.-практ конф. (м. Харків, 29 листоп. 2024 р.). Харків: Право, С. 9-13.
- Дрозд, Б. Ю. (2025). Релігійне відчуження православних в умовах російсько-української війни Релігія, релігійна ідентичність та релігійні конфлікти у сучасному світі: зб. наук. праць / за ред. О. Л. Соколовського. Житомир: Видавничий центр ЖДУ імені Івана Франка. С. 37-40.
- Дрозд, Б. Ю. (2025). Трансформація суспільної думки в Україні в умовах російсько-української війни Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення: зб. наук. праць / за ред. А. Р. Кобетяка та ін. Житомир: Видавничий центр ЖДУ імені Івана Франка, С. 83-85.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U001976

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковтун Наталія Михайлівна

2. Nataliia M. Kovtun

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5529-8655

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Филипович Людмила Олександрівна

2. Liudmyla O. Fylypovych

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0886-3965

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горохолінська Ірина Володимирівна

2. Iryna V. Horokholinska

Кваліфікація: д. філ. н., доц., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7921-8245

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=gd2fWPgAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соколовський Олег Леонідович

2. Oleh L. Sokolovsky

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2228-3040

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириченко Віктор Васильович

2. Viktor V. Kyrychenko

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5210-6304

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Козловець Микола Адамович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Козловець Микола Адамович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Мирончук Наталія Миколаївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

